

ТОВАРИШІ, НЕ ЛИШАЙТЕ НАС!

Так сказав делегат від фермерів з Федора, Алта, на захід. окр. з'їзді Стіваршені У.Р.Д. в Едмонтоні. Сі сказавши широкими словами бідного фермера дуже поділяли на присутніх.

"Ми, бідніші фермери лишніми далеко позаді, — говорив делегат з Федора. — Лишилися позаді з просвітою, організацією і свідомістю. Ми працюємо від ночі до ночі за кусок насущного хліба, не маючи навіть часу зійтись та поговорити між собою про свою неволю. Працюємо, кочуємо пні, а до міста не тільки що не маємо часу поїхати, але навіть не маємо в що одітись, щоб можна було показатись в місті, як подобає людям. Ви, товариші робітники, працюючи в майнах і на фабриках, маєте змогу і час з'їздитись, організуватись, обговорювати свої печуки питання і ставати до боротьби з своїми визискувачами. Дайте-ж ви нам моральну поміч, дайте нам вказівки, дайте нам довідку, щоб ми могли жити з вами, бо ми, бідніші фермери, несемо на собі той же самий тигар капіталістичного ладу. Не дивлячись на те, що ми з своїми сім'ями ледво живімо, до нас приходять різні агенти від компаній, від патріотизму, такі від "нашого рідного", українського і візантійського в нас останній запроваджені цент. До нас, товариші робітники, вони не мають приступу, бо ви організовані, ви жисте гуртати, але ми розкидані, дезорганізовані, тому між нами ці агенти знаходять пожиточне поле для своєї поживи. Вони приходять до нас з полами, вони закидають нас своїми патріотичними газетами, їм до помічності стають також наші багаті сусіди, а навіть і бідні, але темні фермери. Тож не лишайте нас товариші, ми хочемо дитись з вами в одну робітничу сім'ю, ми хочемо спільно з вами боротись за своє визволення, боротись за кращу долю".

Так говорив фермер, делегат, до робітників на з'їзді в Едмонтоні. До сів сего бідного, але вже свідомого фермера, якого навчили свідомості класового положення бідного фермерства в сучасній суспільстві не робітничі газети та робітничі література (бо він не має часу їх читати), але тяжка праця коло пнів на мочарах Алберти і кривотарство патріотичних та компанійських агентів, — до ширших сів сего фермера не треба здавати нічого додавати. Для кожного фермера в Канаді згадані слова повинні мати велике значення, бо вони сказані таким самим фермером, покритим теперішнім капіталістичним ладом.

Той самий фермер просив, щоб "Укр. Роб. Вісти", які тепер продаються вже собі до рогу до хати біднішого українського фермерства в Канаді, писали як найбільше про фермерські кривди, що вони переживають під теперішнім часом, бо патріотичні та церковні часописи лише затуманюють голову фермерів, та допомагають своїм агентам виманювати від фермерів центи. Сі часописи йдуть до фермерів безплатно і лише тому невідомий фермер їх читає. Тому просив той делегат, щоб робітничі подбали о відповідну для бідних фермерів літературу, щоб давали вказівки і вказу на можливість усім напрямом, а "Укр. Роб. Вісти", щоб вказували фермерів шлях, а який спосіб він зможе дістати пнів своєї праці. З тих слів фермера видно, що фермер, бідна їх частина, починають вже задумуватись над своєю неволю. Але є ще багато хоч і бідних фермерів, але темних, які ще десь блукають в тії темноті і не тільки не шукають виходу з неї, але ще вороже відносять ся до міського пролетаріату, бо вони і різні агенти від компаній кажуть їм, що їх жисте обходять ся їм дорого тому, що робітники в місті домагають ся від капіталістів більшої платні. Робітничі часописи літератури такий фермер не читає, бо за неї треба заплатити,

а патріотична преса їде йому роками задармо. Він не розуміє того, що ся пописко-патріотична преса їде йому задармо тому, щоб на даліше тримати його в темноті, а після прийде до нього патріотичний агент від тої самої газети, і прикриваючи ся такими патріотичними кличами, як "для голонних в старім краю", на "червоний хрест", на "сироту Іваси", на "повоєний фонд", на "рідну школу" і т. д., виманює в того фермера в десятеро тільки, скільки вартує та газета, яку він читає "задармо". Так користають з невідомого фермера різні темні сили. І сі темні сили і їхні часописи хочуть і стараються тримати фермера і на даліше в сій невідомості і страху його до пекла на тамтін світі, то карою на сім світі. Бо темні сили можуть жити лише в темноті. Тому то і весь плід фермерської праці пливе до бездонних кишень сих ненажерливих агентів капіталістичного суспільства. А коли фермерови стає до невтішності і він починає скаржитись на своє нещасне положення, то до нього з облесним словом підходить темний дух в реверенді і каже, що то його, фермера, бог карає за те, що він мало дає "на бога" на церкву, і в саму найтяжшу для темного фермера хвилю виманює в него "на бога" і той останній цент.

Се буде продовжуватись так довго, доки фермери не спізнають сего і не стануть разом з робітниками до боротьби з темнотою і до боротьби за своє краще жисте. А покищо, то бідний фермер від голоду сльози втирає, а спекулянт жисті потирає.

Не треба вам, товариші фермери, слухати різних дурислів, які вам кажуть, що вам тяжко жисте ся через те, що робітники в місті побирають велику платню, працюючи кождо потрібних для вас, фермерів, виробів. Капіталістичні агенти і спекулянти кажуть так саме фабричному робітникові і майнерови, що пожива дорога тому, що фермери підносять ціни на сию поживу. Але свідомі робітники сему не вірять, бо вони знають вартість сими словами капіталістичних агентів.

Вони знають, чому дорога пожива і чому дорогої фермерської рільничі машини. А дорогої вони тому, що чим вони дорожчі, тим для капіталіста більше зисків. Крім того — робітник знає, і пора вже фермерови знати, що робітник, виробляючи машинерію для оброблення землі і також інші потрібні для жиста машини; майнер видобувачи вугля; фермер, виробляючи споживчі речі — є тим підвалинами на котрих опирається цілий капіталістичний лад. Робітник і фермер є тим найголовнішим чинником в сучасній суспільстві, який все витворює і нічого не має. Але коли робітник і фермер спізнає свою силу і злучить ся разом в боротьбі за повний плід своєї праці, то виборовши се, він не буде тоді ні підвистати, ні понижати ціни на свої продукти, а буде обмінюватись між собою сими продуктами, буде менше працювати, а більше користатись.

Вертаючись до сів тов. делегата з Федора, який сказав, щоб "Укр. Роб. Вісти" писали про фермерські справи, від себе скажу, що пора укр. фермерам в Канаді передплачувати масово "Укр. Роб. Вісти", і читати, освідомлятись. "Укр. Роб. Вісти" пишуть лише про робітничі справи; а хіба фермерські справи не одні і ті самі? Хіба той бідний фермер, що працює від ночі до ночі і часто не має достаточного куса хліба в хаті і не може поїхати до міста бо не має в що одітись, крім "оверголів", зате має якісь свої інакші фермерські справи? Справа фермерська, спеціальна, має тільки той фермер, що їздить автомобілем, а котрого на секціях працюють наняті робітники і такі ті самі бідні фермери. Той фермер має свої спеціальні фермерські справи, які нічим не ризикують ся від справ фабриканта. Але справи бідного фермера ризикують ся від справ багатого так саме, як справи робітника ризикують ся від справ фабри-

канта. Читаючи робітничу часопис, фермер побачив би, що ся часопис є якраз його часописом. Він тоді сам має би повну змогу заговорити про своє положення на сторінках тої часописи, дав би про себе знати сроду товаришам по ділі міському робітникові, час від часу обмінював би ся з ним своїми думками і се їх найбільше дучилоб. Бо коли робітник працює нині по 8 чин 10 годин на день, то той фермер не знає сам кілька годин на день він працює. І чин після сего він не є робітником? Він, так само як і міський робітник є рабом сучасної системи.

Робітники з своєї сторони повинні привитати голос фермера з Федора і протягнути руку поміч бідним фермерам. Тим більше, що на з'їзді в Едмонтоні було кілька делегатів від фермерів і котрі тим самим якраз самі зголосили ся до свідомих і організованих робітників за моральною помічю. На закінчення бажаю лише, щоб слова фермера з Федора до робітників "не лишайте нас товариші", стали законом, солідарності і єдності між міським укр. пролетаріатом і біднішим укр. фермерством в Канаді.

Вегревілєць.

3 ПАНСЬКИХ ЗНУЩАНЬ В ГАЛИЧИНІ.

ПОБОІ І НАСИЛСТВО НАД СЕЛЯНИНАМИ В ЗОЛОЧИЩИНІ.

Дня 1. цвіт. помер в селі Брахиш, гром. Кути, золочівського повіту, в наслідок побоев найвідоміший селянин села, б. голова чит. "Просвіти" Дмитро Карпій. Перед 5-днями вернув померший з підводу, коли знову явив ся у нього жовір по підводу. Карпій відмовив ся їхати, виправдовуючи ся, що його кінь шойно 2 дні тому мав лопат, а за се оформув свій віз і другий коні. Хоч Карпій ні одним словом не обидив жовірів, сей, розлючений його відмовою, ударив його так сильно заплізом палкою по шиї, що нещасний до години помер.

Сей факт не є відокремлений. В Брахиші стоїть військовий від 16. лютого і цілий той час селяни мусять доставляти харчі для жовірів і паші для коней. А се село вже доволі винищене, приходиться до чистих непорозумінь, які кінчать ся побоями селян. І так Андрій Біля, який не хотів пустити військових коней до своєї шопи, побито так сильно, що незадовго з тієї. Побито рівнож, Василь Карпій, с. Зосима, Маланку Михайлишин, Петра Грабовського і інших. Сього останнього побито за крадіж сідла, яке, як вияснило ся пізніше, вкрали самі такі жовіри.

По 9-йй вечером не тільки в селі виходили з хат. Однак, коли тільки стемніло, жовіри вилуплюють всіх, кого стрінуть на дорозі, б'ють і саджають в арешти.

І так се село живе під вічною загрозю арешту і побоев.

Нечувані знущання жандармів над дітьми.

Дня 4. марта прийхала до Хоросна старого, пов. Львів, жандармерія на ревізіцію збіжя у селян. Між іншими зайшли жандарми також до хати вдовці Еви Гуменної. Її на сей час не було дома, тільки п'ятнадцятирічний син Пйонтас і Гайда питає дітний, де є мати, а коли сі не вміли на се відповісти, оба жандарми билі по ліцї п'ятнадцятирічного Василя, штовхали прикладами і кольбами, молодшому хлопцеві Михайлови завязали ший перевеслом і підтягну в гору, а потім вкинули його в яму з картофлю і приказали гавкати. Після сего забрали жандарми опис і ячмін з коморі, які були призначені на засів. Дня 9. марта зарядили ті самі жандарми вимолочення у селі вдовці 10 кпн жиста, забрали з сего 4 кірці без ніякої запла-ти, ні покітованя, а решта збіжя пропало в воломі або розсипало ся.

Вибрики жовірів.

З села Полтви, перемишлянського пов. доносять до "Вперед", що 5 п. польських уланів, який є там стаціонов, на сам латинський великдень в неділю, 27. марта урядив собі гулятку. П'яні жовіри цілий день бігали по селі і не пускали людей до села, навіть до церкви. В понеділок 28. марта ті самі улани не пускали селян на весняні роботи в поле. Селянина Василя Юськова, який шов в поле, побили так сильно, що він лежить тепер тяжко хорий.

Ліпше безрогам, чим на засів.

Варшавський "Нагрод" доносять, що на з'їзді організації великих та середніх рільників в Познані, представник уряду з Варшави звернувся з проханням, щоб організація познанських рільників дала для східних земель потрібну скількість віса та ячменю. На се зарядив був директор департаменту в міністерстві рільництва, папський граф Жутовський, що "коли дамо овес та ячмін на пашу для свиний, то заробимо більше, чим за доставу збіжя на засів". Просто й отверто виявив пан граф і директор міністерства свою думку.

КАРНА ЕКСПЕДИЦІЯ В ПЕРЕМІЩИНІ.

У "Вперед" з 7. цвітня читаємо: 3 Переміщани діждали до нас сьогодні страшні вісти! Карні експедиції, арештовані, побі, репресії і інші надукати — от що діється в переміському повіті Славське населення переміського і сусідніх повітів схвалювало. Народ жисте поміч не має злих звістий.

Післям сїх рідних звістий безпристрастно, на основі інформацій, зібраних на місці:

В селі Дрогове, якого власником є граф Станіслав Стаднік, в селі цілком знищено ще в 1914 році, зараз в самому початку всебітної війни, — дня 22. марта поставла бійка між Мазурами козольцями і місцевими українськими селянами. В наслідок чого арештовано 4 українців, мимих вимовляють.

І було би лишило ся на свістї чи суді, бо в селі настав спокій.

Та не так складо ся. Переміське староство перелякане "бутом" — зарядило карну експедицію.

Дня 1. цвітня, без ніякої потреби приїздив до села карну експедицію, зложено з уланів 22. пов. Вони при їхали о 1-йй годині в полудне разом з представниками поліції.

Представник поліції забрав ся до перевелення арештованих. Арештовано крім Пйосифа Войтовича сина Петра, Михайла Берка сина Михайла, Івана Шила, — також вїста Василя Берка, його трох синів Петра, Івана і Пйосифа, Івана Берка і Івана Садовського і з Гнаткович Михайла Качмара.

Всіх арештованих держано до дня 3. цвітня на постерунку в Кусеницях, а описи спроваджено їх до Перемішля. Що зроблять з ними далі, не знає.

Тимчасом заквартіровані в селі жовіри допускають ся всяких надуків, забирють селянам без оповіщення сіно і овес для своїх коней, а для себе всі можливі харчі. І так забрали господарів Андрієв Беркови 15 кг. віса, 1 фунт масла, Василя Гудуці підшук, Веретельникови Степанови курку, Чумерови Михайлови о-веса, Андрієв Іванушкови 30 яєць, 2 бухонні хліба, 10 кг. віса, Микола Давидишини 75 кг. віса, бухонні хліба, 30 яєць, Василя Давидишини 30 кг. ячменю, Гришви Беркови около 30 кг. віса з ячменем і бухонні хліба.

У о. Бердичеві заквартіровано 10 коней в стодолі (і взагалі квартирують в селі коні), розбили млинцю, забрали около 100 кг. вблук, розбили шифу, забрали всі харчі, вїшли насильно до кімнати, забрали все масло, яйця сметану і 1 кг. тютюну, якийсь отворений з жовірами казав собі поторити стрих і забрав мукку, всі поводи ся в брутальний спосіб. Все приказували обдирати, в канцелярії перекидали акти. Сі стодолу забрали овес в снопах і конюшину для коней. (Свідки: Марія Борилєв, Юлія Борилєв).

Далі забрали у Василя Войтовича с. П'янька 15 яєць, у Василя Шила пнів коні, 30 кг. віса, 1 хліб і 2 гарневі діточки, у Пйосифа Піховського 15 яєць і хліб, у Катерини Пашуля (стоїть у неї 5 коней в стодолі) забрали 1 фру сіна, 1 сотнар віса і 3 курки, у Анни Пашуля жисті Василя 1 фру сіна, пнів сотн. бульби, 2 курки пнів сотн. бульби, 2 курки пнів сотн. бульби, 30 яєць, 30 яєць і 2 кг. сир, у Пйосифа Садку ч. д. 134 в часі віа 1. до 3. цвітня 2 фру конюшину, 40 кг. віса і 2 курки, у Катерини Гозіської по Миколаю пнів сотна віса, около 25 кг. ячменю, бульбу (коні в стодолі минають пашу), у Михайла Гозіського 2 курки, 15 кг. віса, пнів фру конюшину і солому, у Андрія Давидишини 2 і 3 цвітня, а то 2-го: 1 кг. масла, 10 кг. бульби і 100 кг. віса, а в ночі на 3-го розбили замок в стодолі і знову забрали 100 кг. віса, дня 3. цвітня 10 кг. ячменю і 1 курку, у Микола Качмара ч. д. 114, забрали пнів кг. масла, пнів сотнара сі-

на, 1 хліб, 1 курку і 13 яєць, у Івана Берка в стодолі стоїть 5 коней, а забрав 12 кг. віса, 6 сотн. конюшину і мусить власним коштом харчувати 5 жовірів, у Микола Берка 30 кг. ячменю, 50 кг. віса, 6 кг. ковбас, 5 кг. хліба, 10 метрів паші (сіна і конюшину) і дає примусово харч для 6 жовірів, у Івана Берка син Гриця забрав пашу (конюшину сіно), забрали все молоко, масло, сир, хліб, яке натрафили в хаті, у Михайла Шила ч. д. 72, пнів сотн. віса, 25 кг. ячменю, 2 курки, пнів сотн. бараб, 2 сотн. конюшину і 8 яєць, у Микола Давидишини в неїлю 3. цвітня 29 кг. бараб і 2 курки.

Те, що робить ся в Дрогове, діється і в сусідніх, війною знищених селах, а саме в Задуброві, в Залоботині, в Гнатківцях і в Трипцях. Забирають овес, ячмін та інші збіжжя, так що не лишило ся нічого, навіть на насіння!

СТІЛЬСЬКО, пов. суд МІКОЛАЙ.

Надують жандарма.

Стаціонований в нашому селі жандарм побив без причини 3. цвітня селянку Рузю Гушка до крові. Не перешкаждала йому в його звірській операції 8 місячна дитина при грудях матері. Взагалі той жандарм дуже дається ся людям в знаки, робить на людей безпастовні доноси, арештує, бе і т. д. Про се вже підношено прилюдну жалобу. Се одначе не помагає. Кому тут вже жалувати ся нам, не знаємо, бо голова команда дежбаві поліції у Львові мовчить.

КОРЧИН РУСТИКАЛЬНИЙ.

Контрибуція.

Комісар Гозембловський зарядив собі в селі Корчині рустикальну примусову контрибуцію. Без більшого пояснення, без якогонебудь пояснення населення, він від кожної хати бере по 20-400 марок. Бог-зна на яку ціль.

Арештовані в таборі в Ліберці.

Українська команда табору в Ліберці арештувала трох перебуваючих там інтернованих і має віддати їх чеській адміністраційній владі. Арештовані наступило на тлі політичних переконань.

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ

як організована Радянська Україна, то прочитайте брошуру, яка що тільки виїшла з друку і називається ся

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РАДЯНСЬКОЇ РЕПУБЛІКИ

Ся брошура видана Радянським Правительством України для масового поширення між робітниками і селянами на Україні.

Ціна 5 центів.

Замовляти посилайте до: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor St. WINNIPEG, MAN.

ВЖЕ ВИЙШЛА з друку і продається ся дуже інтересна брошура п. я.

СОВІТСЬКА РОСІЯ

БУРЖУАЗНА ПОЛЬЩА

Ціна 10 центів.

Надається ся до масового ширення. Для робітничих товариств і організацій значний опуст. Замовляти посилайте до "Укр. Роб. Вісти" або до:

WIDDL UKR. ROB. DOMU IM. T. SZEWZENKA Box 67, Sta. B. HAMILTON, ONT.

Читайте! "УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ" Читайте!

ОДИНОКА ЩОДЕННА ЧАСОПИСЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ В АМЕРИЦІ, ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ОКРІМ НЕДІЛІ

Ся часопис має своїх кореспондентів в Європі як також в різних центрах української еміграції в Америці.

ПЕРЕДПЛАТА В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ВІНОСИТЬ:—
На рік \$ 9.00
На 6 місяців 4.50
На 3 місяців 2.50
Повноціне число 3. п.
В Європу 10.00

Передплату майте на адресу:

Ukrainian Daily News 502 EAST 11th STR. — — — — — NEW YORK, N. Y.

ПОВІДОМЛЕНС.

Повідомяється ся всіх членів Укр. Роб. Дому в Вінніпегу, що місячні збори місцевого відділу відбудуть ся в неділю, 8. мая о 8-йй годині ввечером.

До порішення є важні справи, длятого обовязком кожного члена прийти на збори.

Зарад.

ХТО З ТОВАРИШІВ на Україні знає би що про мою жєву Юльку Кузнич, хай впише на мою адресу, за що з гори складо подяку. Вона походить з міста Сокала, в Галичині. В часі війни 1914 року виїхала разом з дітьми Юлькою і Владиком в Росію або на Україну і від того часу не маю про неї ніякої вістки. Прошу писати на мою адресу:

Kasper Kulyniyez Ukrainian Labor Temple Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man., Canada (40)

В СВІДОМОСТІ НАША СИЛА!

ЧИТАЙТЕ НАЙНОВІШІ КНИЖКИ!

Замовляйте в редакції "Укр. Роб. Вісти" сілкуючі книжки:

Короткий виклад політичної економії	\$2.50
Азбука комунізму	1.25
Початки родини	1.00
"Держава і революція"	1.00
Без язика	1.00
Пролетарська революція і ренегат Кавцкій	.65
Цар голод	.35
Робітничий співаник	.35
Програма комуністів большевиків	.30
Революція і контрреволюція на Україні	.30
Основи соціалізму	.25
Як повстала наша земля і який буде її кінець	.25
Боги	.25
Базар (драма)	.25
Фабричні розмови про економію	.25
Марксизм і Дарвінізм	.20
Поняття і цілі соціалізму	.15
Інтернаціонал і війна	.15
Економічні основи американської демократії	.15
Науковий і утопічний соціалізм	.15
Про походження людини	.15
Як фермер може дістати весь плід своєї праці	.15
Розмова про фізику	.15
Розвиток соціалізму від утопії до науки	.15
Промова на суді Ф. Адлера	.15
Двоногий	.15
Совітська Росія і буржуазна Польща	.10
Провідники революційного руху на Україні	.10
Добробит і інші оповідання	.10
Чергові завдання совітської влади	.10
Радянська Україна	.10
Що таке радянська власть і як вона будується	.10
Страйкер (драматичний образ)	.10
Патріоти	.10
Продукція	.10
Піп Панкрат, тітка Домна і явлена ікона в Коломна	.10
На чім бої справедливості	.05
Маніфест і програма Комуністичного Інтернаціоналу	.05
Диктатура пролетаріату	.05
Хто такі комуністи і чого вони хочуть	.05
Національне питання	.05
Конституція Радянської України	.05

Замовлене разом з гришми-посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER PRITCHARD AND MCGREGOR STS.

Winnipeg, Manitoba.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБІ

"МОЛОТ"

САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНА ЧАСОПИСЬ

Передплата — \$2.00 на рік, 10 шт. поодинокое число.

"МОЛОТ"

414 E. 9th STR. — — — — — NEW YORK, N. Y.